

Bibliotheekproject Booksteps: nadere uitwerking 1^e bibliotheek (Pagak)

Voordat wij (Joke en Leen Timmer) op reis gingen naar Oeganda, stuurde Frank Velthuisen, medewerker van War Child in Lira, ons een rapport toe over het onderwijs in Noord-Oeganda. Dit rapport is in 2007 opgesteld door een consultant van War Child.

Enkele gegevens ontleend aan dit rapport

- 56% van de bevolking in Noord-Oeganda bestaat uit kinderen onder de 15 jaar.
- 26 % van de kinderen onder de 17 jaar hebben één of beide ouders verloren.
- Minder dan 30% van de kinderen gaat fulltime naar school.
- 90 % van de meisje maakt de basisschool niet af.
- Het aantal kinderen in een klas kan variëren van 91 tot 175.

Wij hebben meerdere scholen bezocht. Wat ons opviel was dat de klassen overvol waren en er geen of nauwelijks boeken beschikbaar waren. In de lokalen stonden geen kasten. In de hoofdenkamer werd soms een kast aangetroffen. Hoewel Engels de instructietaal was, konden de kinderen die wij aantroffen ons Engels niet verstaan, ook wanneer wij langzaam en scherp gearticuleerd spraken. Gezien bovenstaande gegevens is het überhaupt een wonder indien kinderen nog iets opsteken van het onderwijs.

“Echo Bravo!” is onze rechtstreekse partner in de realisatie van bibliotheekproject. Echo Bravo! richt zich op kinderen die een leerachterstand hebben opgelopen en biedt een kort onderwijstraject aan, aan oudere leerlingen (Catch up Education). De organisatie wordt financieel gesteund door War Child Holland, Netherlands Refugee Foundation en Save the Children.



In een oriënterend gesprek met Joseph Anthony Asutai, Program Manager van Echo Bravo!, vroegen wij hem hoe een bibliotheek het beste tot zijn recht kon komen.

Hij merkte op dat een bibliotheek in de 'Child Friendly Space' van War Child, met Engelstalige boeken¹, aangevuld zou moeten worden met leerboeken, gezien het lage niveau Engels van de doelgroep.

Op onze vraag hoe hij zich dit had voorgesteld, stelde hij voor om een leerboekendepot aan de bibliotheek toe te voegen. De 7 scholen binnen

het district Pagak zouden deze boeken tijdelijk kunnen lenen, als ondersteuning van hun curriculum. Bovendien versterken deze boeken het taalonderwijs, waardoor de kinderen gemotiveerd worden om boeken te gaan lezen. De boeken van het leerdepot bestaan uit de meest gangbare methoden van de 'Primary School'. Deze school is vergelijkbaar met de basisschool in Nederland en bestaat uit 7 klassen.

In het projectplan zijn we uitgegaan van een budget van € 30.000 voor het leerdepot en € 10.000 voor de pretbibliotheek.

Joseph kan de boeken rechtstreeks bij de Oegandese uitgevers bestellen, waardoor aanzienlijke kosten worden bespaard. Bovendien komen de uitgaven voor deze boeken rechtstreeks ten goede aan de economie van Oeganda.

¹ De meest gesproken taal in Noord-Oeganda is Luo. In deze taal bestaan geen of nauwelijks boeken.

grade	Mathe- matics	Social Studies	Science	English language arts	Total number books per grade	Euro
P1	195	140	140	195	670	2144,00
P2	160	125	125	160	570	2188,80
P3	160	125	125	160	570	2175,12
P4	160	125	125	160	570	2584,00
P5	150	118	118	150	536	2429,87
P6	120	95	95	120	430	2038,20
P7	70	55	55	70	250	1283,33
Totaal					3596	14843,32

Bij de berekening van het aantal boeken per 'grade' is rekening gehouden met de afname van het aantal leerlingen in de hogere klassen.

Om de boeken goed te kunnen opbergen – er zijn immers geen kasten in de lokalen – zullen 45 stalen afsluitbare dozen worden besteld. Deze worden lokaal vervaardigd.
Kosten: € 540,--

We budgetteren ook voor de bouwkundige aanpassing van de Child Friendly Space van War Child.
Kosten: € 1.500,--

Loonkosten over 3 jaar:
Leraar/bibliothecaris: € 4.000
Toelage 2 werknemers in dienst van War Child, geplaatst in de Child Friendly Space: € 2.000

Onderhoudskosten boeken en boekendepot: € 3.000



Kosten schoolleenbibliotheek over 3 jaar

	boeken	CFS	Onderhoud	loonkosten	dozen	onvoor- zien	admini- stratie	totaal
Euro's	1.4843,32	1.500	3.000	6.000	540	516,68	3.600	30.000

Implementatie uitleenbibliotheek:

- Zodra duidelijk is wanneer het vereiste bedrag beschikbaar is, neemt Joseph – samen met de inspectie van de Afdeling Onderwijs van het district Gulu, contact op met de betrokken scholen om afspraken te maken over de implementatie van de uitleenbibliotheek.
- De boeken worden opgehaald van en teruggebracht naar het leerdepot door de betrokken scholen.
- In een stalen doos zitten ongeveer 80 boeken. Met de kleur van de doos wordt het vak aangegeven.
- De inhoud van de dozen wordt voor het uitlenen gecontroleerd door de medewerkers van de Child Friendly Space.

- De leraar/bibliothecaris heeft de algemene leiding. Hij werkt in dienst van Echo Bravo!, waarvan Joseph de leiding heeft.

Pretbibliotheek

Het depot biedt ook plaats aan de pretbibliotheek. In overleg met War Child en de leraar/bibliothecaris worden de openingstijden van de bibliotheek bepaald.

De Child Friendly Space is een ommuurde, maar betrekkelijk open ruimte, waarin een leeshoek gecreëerd kan worden met behulp van de verrijdbare kasten van de boeken.

Naast toegankelijke, rijk geïllustreerde boeken voor kinderen tussen 2 en 18 jaar zal onder andere het volgende aangeschaft of gratis verkregen worden:

- Lokaal vervaardigde platen op het materiaal van rijstzakken. Dit materiaal is onverslijtbaar. De platen dienen ter illustratie van verhalen over het traditionele leven in de dorpen in Noord-Oeganda.
- Voorlichtingsmateriaal over HIV/Aids en andere gezondheidsrisico's.
- Spellen
- Puzzels
- Handleidingen voor leraren

De pretbibliotheek wordt zoveel mogelijk gelijktijdig met de uitleenbibliotheek geïmplementeerd. Boeken van de pretbibliotheek worden niet uitgeleend. De risico's van doorverkoop, verscheuren door peuters of slijtage, staan uitlenen niet toe. De doelgroep beschikt thuis niet over kastruimte en leeft in lemen hutten op de kale grond.

Kosten aanschaf en onderhoud van de boeken over een periode van 3 jaar: € 10.000

De totale kosten van de bibliotheek van Pagak bedragen: € 40.000

Adviescomité

Voor het toezicht op het bibliotheekproject zal een adviescomité worden aangesteld. Hierin hebben zitting:

- Een vertegenwoordiger van het Departement van Onderwijs in het Gulu district.
- De Program Manager van het War Child kantoor in Gulu: Joe Lakony
- Een vertegenwoordiger van het IDP kamp Pagak
- Ernst Stuur, medewerker en aanspreekpunt van War Child, hoofdkantoor in Oeganda.



Joseph Anthony Asutai,